

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΕ

Φυλλίδ. 12.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. ΣΤ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΜΑΡΤΙΟΥ 1853.

Η ΓΡΑΤΣΙΕΛΛΑ.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΥΠΟ Α. ΑΜΑΡΤΙΝΟΥ.

(Συνέχεια και τέλος).

ΚΓ'.

Ούτως ἔρρευσεν ἡ μακρὰ ἐκείνη χειμερινὴ νύξ. Ἐἶχε δι' αὐτὴν καὶ δι' ἐμὲ ἡ νύξ αὐτὴ τὴν δι-ἀρκίαν τοῦ πρώτου στεναγμοῦ, τοῦ λέγοντος ὅτι ἀγαπῶμεν. Μᾶς ἐφάνη, ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, ὅτι ἤρχετο αὐτὴ νὰ διακόψῃ τὴν λέξιν αὐτὴν, ἢ νὰ μόλις ἤρχισαμεν νὰ προφέρωμεν.

Ἐντοσοῦτω ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη ὑψωθῆ ἀρκούν-τως, ὅταν αἱ ἀκτίνες του διωλίσθησαν διὰ τῶν φύλλων τῶν κεκλεισμένων παραθύρων, καὶ ὠχρίασε τὸ φῶς τῆς λυχνίας. Ὅταν ἤνοιξα τὴν θύραν, εἶδα ἐλόκληρον τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀλιέως ἀναβαίνου-

σαν τὰς βαθμίδας καὶ τρέχουσιν πρὸς τὴν κα-λύβην.

Ἡ νῆα τῆς Προκίδας καλογραία, ἡ φίλη τῆς Γρατσιέλλας, πρὸς ἣν εἶχε μνηύσει αὐτὴ τὴν προ-τεραίαν καὶ ἐνεπιστεῦθη τὸ σχέδιόν της τοῦ νὰ εἰσέλθῃ τὴν αὐριον εἰς τὸ μοναστήριον, ὑποπτεύ-ουσα ἀπελπησίαν τινὰ τῆς καρδίας, ἔστειλε τὴν νύ-κτα ἓνα τῶν ἀδελφῶν της εἰς Νεάπολιν νὰ εἰ-δοποιήσῃ τοὺς συγγενεῖς περὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Γρατσιέλλας. Πληροφορηθέντες οὕτως περὶ τοῦ ἐπανευρεθέντος τέκνουτων, ἤρχοντο ἐσπευσμένοι, ὄλως περιχαρεῖς καὶ μεταμελοῦμενοι, ἵνα τὴν στα-ματήσωσιν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀπελπησίας της, καὶ τὴν ἐπαναφέρωσι μεθ' ἑαυτῶν ἐλευθέραν καὶ λα-βοῦσαν τὴν συγχωρησίν των.

Ἡ μάμμη ἔπεσε γονυπετὴς παρὰ τὴν κλίνην κρα-τοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας της τὰ δύο μικρὰ τέκνα, ἅτινα ἔφερε ἵνα κινήσωσιν εἰς ἔλεος τὴν ἐκγονὸν της. Τὰ τέκνα ἐβρίθθησαν κλαίοντα καὶ φωνοῦντα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀδελφῆς των. Ἐνῶ δὲ ἡ-

γέσθη ἵνα τὰ θωπεύσῃ καὶ ἀσπασθῇ τὴν μάμ-
μην της, τὸ μανδύλιον τὸ καλύπτον τὴν κεφαλὴν
της ἔπεσε καὶ ἐφάνη οὕτω ἡ γυμνὴ τῆς κόμης
αὐτῆς κεφαλὴ τῆς παιδός. Ἰδόντες τὴν ὕβριν ταύ-
την κατὰ τῆς καλλονῆς της, ἧς τὴν σημασίαν ἐ-
νόησαν κάλλιστα, ἀνέφριξαν πάντες, καὶ οἱ θρη-
νοὶ ἐνέπλησαν πάλιν τὴν οἰκίαν. Ἡ μοναχὴ ἦτις
εἰσῆλθε τότε, καθυσάχασε καὶ παρηγόρησεν ὅλους.
Ἀνήγειρε τὰς πλεξίδας τῆς Γρατσιέλλας, τὰς ἤγ-
γισεν εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ διπλοῦσα
αὐτὰς εἰς λευκὸν μεταξωτὸν μανδύλιον, τὰς ἐνέ-
θεσεν εἰς τὴν ποδιὰν τῆς γραΐας.

— Φύλαξέ τας, τῇ εἶπε, διὰ νὰ τὰς δεικνύης εἰς
αὐτὴν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐν ταῖς ὥραις τῶν θλί-
ψεῶν της ἢ τῆς εὐτυχίας της, καὶ διὰ νὰ τῆς ἐν-
θυμίξῃς, ὅταν θὰ ἦναι σύζυγος ἐκείνου ἴτον ὁποῖον
ἀγαπᾷ, ὅτι αἱ ἀπαρχαὶ τῆς καρδίας της πρέπει ν' ἀ-
νήκωσι πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν, ὅπως αἱ ἀπαρχαὶ
τῆς καλλονῆς της ἀνήκουσιν ἐκείνῳ εἰς τὴν κόμην
ταύτην ».

ΚΔ'.

Τὸ ἑσπέρας ἐπέστρεψαν ὅλοι ὁμοῦ εἰς Νεάπο-
λιν. Ὁ ζῆλος, ὃν ἐδειξα κατὰ τὴν περίστασιν
ταύτην εἰς τὸ νὰ ἐπανεύρω καὶ νὰ σώσω τὴν Γρα-
τσιέλλαν, ἐδιπλασίασε τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην τῆς
γραΐας καὶ τοῦ ἀλιέως. Οὐδεὶς αὐτῶν ὑπόπτειε
τὸ εἶδος τῆς πρὸς αὐτὴν στοργῆς μου καὶ τοῦ ἔρω-
τος ἐκείνης πρὸς ἐμὲ. Ἀπέδιδον ὅλην αὐτῆς τὴν
ἀπέχθειαν εἰς τὴν δυσειδείαν τοῦ Κέκου. Ἠλπίζον
νὰ κατισχύσωσι τῆς ἀπεχθείας ταύτης, διὰ τοῦ
λόγου καὶ τοῦ χρόνου. Ἰππεσθήσαν εἰς τὴν κό-
ρην νὰ μὴ τὴν βιάσωσι πλέον εἰς τὸ συνοικέσιον
τοῦτο. Αὐτὸς ὁ Κέκος καθικέτευσε τὸν πατέρα του
νὰ μὴ κάμῃ πλέον λόγον ἐξηγεῖτο διὰ τῆς τα-
πεινώσεώς του, διὰ τῆς στάσεώς του καὶ τῶν βλεμ-
μάτων του, συγγνώμην παρὰ τῆς ἐξαδέλφου του,
ὅτι ἐγένετο αἴτιος τῆς θλίψεώς της, καὶ οὕτω ἡ γα-
λήνη ἐπανῆλθεν ἐν τῇ οἰκίᾳ.

ΚΕ'.

Τίποτε πλέον δὲν ἐσκιαζεν οὔτε τὸ πρόσωπον τῆς
Γρατσιέλλας, οὔτε τὴν εὐτυχιάν της, εἰμὴ ἡ σκέ-
ψις, ὅτι ἡ εὐτυχία αὐτῆ θέλει ποτὲ διακοπῆ, διὰ
τῆς ἐπιστροφῆς μου εἰς τὴν πατρίδα μου. Ὅσακις
ἐπρόφεραν τὸ ὄνομα τῆς Γαλλίας, ἡ τάλαινα κόρη
ὠχρία, ὡς ἂν ἐβλεπε τὸ φάσμα τοῦ θανάτου. Ἡ-
μέραν τινὰ, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμάτιόν μου, μετὰ τὸν
περίπατον, εὐρίσκω ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐνδύματά
μου κατεσχισμένα καὶ τὰ ῥάκη αὐτῶν ἐρριμμένα
κατὰ γῆς.

— Συγχώρησέ με, μοὶ λέγει ἡ Γρατσιέλλα γο-
νατίζουσα ἐνώπιόν μου, καὶ ἀνυψοῦσα πρὸς με
τὸ ἠλλοιωμένον πρόσωπόν της, Ἐγὼ ἔπραξα αὐτὸ
τὸ δυστύχημα. Ἄ! μὴ μ' ἐπιπλήττης! Πᾶν
ὅ,τι μ' ἐνθυμίξῃς ὅτι μίαν ἡμέραν θέλεις ἀπεκ-
δυθῆ τὰ ἐνδύματα ταῦτα τοῦ ναύτου, μὲ σπαράτ-

ται. Μὲ φαίνεται ὅτι θέλεις ἀπεκδυθῆ τὴν το-
ρινὴν καρδίαν σου, διὰ νὰ λάβῃς ἄλλην, ὅταν
φορέσῃς πάλιν τὰ πάλαι ἐνδύματά σου.

Ἐξαιρουμένων τῶν μικρῶν τούτων καταγίδων,
αἴτινες ἐγεννῶντο ἀπὸ μόνον τὴν θέρμην τῆς ἀγά-
πης της, καὶ αἴτινες κατεστέλλοντο ὑπὸ τινὰ δά-
κρυα τῶν ὀφθαλμῶν μας, τρεῖς μῆνες διέρρευσαν
οὕτως εἰς φανταστικὴν εὐδαιμονίαν ἣν ἡ ἐλαχί-
στη πραγματικότης ἐμελλε νὰ θραύσῃ, ἐγγίζουσά
μας. Ἡ Ἐδὲμ ἡμῶν ἔκειτο ἐπὶ μίᾳ νεφέλῃς.

Καὶ ἰδοὺ τίνι τρόπῳ ἐγνώρισα τὸν ἔρωτα. Δι'
ἐνὸς θακροῦ εἰς τὰ ὄμματα παντός.

Κς'.

Ἐσπέραν τινὰ, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ
Μαΐου, ἔκρουσέ τις βιαίως τὴν θύραν. Ἰπῆγα ν' ἀ-
νοίξω. Ἦτον ὁ φίλος μου Β. . .

— Ἐρχομαι νὰ σ' ἐπάρω, μὲ λέγει. Ἰδοὺ ἐπι-
στολὴ τῆς μητρός σου. Δὲν θὰ ἀνθέξῃς εἰς ταύτην.
Διέταξα τοὺς ἵππους νὰ ἔλθωσι τὸ μεσονύκτιον.
Ἡ ὥρα εἶναι ἐνδεκάτη. Φεύγομεν, ἢ δὲν θέλεις ἀ-
ναχωρήσει ποτὲ, καὶ ἡ μήτηρ σου θ' ἀποθάνῃ ἐκ
τῆς λύπης. Γνωρίζεις πόσον ἄπασα ἡ οἰκογένεια
θεωρεῖ αὐτὴν ὑπεύθυνον δι' ὅλας τὰς παρεκτροπὰς
σου. Ἐκαμὲ τόσας θυσίας ὑπὲρ σοῦ, ὥστε θυσίασον
καὶ σὺ μίαν στιγμὴν ὑπὲρ αὐτῆς. Σὲ ὁμνῶ ὅτι
θέλω ἐπανελθεῖ μετὰ σοῦ νὰ περάσωμεν ἐδῶ τὸν
χειμῶνα καὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος. Ἀλλὰ πρέ-
πει νὰ φανῆς εἰς τὴν οἰκίαν σου καὶ νὰ δεῖξῃς.
ὅτι ὑπακούεις εἰς τὰς διαταγὰς τῆς μητρός σου.

Ἐνόησα ὅτι ἀπόλλυμαι.

— Μείνόν με αὐτοῦ, τοῦ εἶπον.

Εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἔρριψα κατε-
σπευσμένως τὰ ἐνδύματά μου εἰς τὸ κιβώτιόν μου.
Ἐγραψα τῆς Γρατσιέλλας, τῇ εἶπον ὅλα ὅσα ἡ
τρυφερὰ καρδία εἰκοσαετοῦς νέου ἡδύνατο νὰ ἐκφρά-
σῃ, καὶ ὅλα ὅσα ἡ κρίσις ἐχρῶσται νὰ ὑπαγορεύσῃ
εἰς υἱὸν ἀφωσιωμένον τῇ μητρί του. Ἐξεσφαζόμεν
εἰλικρινῶς εἰς αὐτὴν, ὅτι πρὶν παρέλθῃ ὁ τέ-
ταρτος μὴν, θὰ ἐπιστρέψω πλησίον της, καὶ ὅτι
δὲν θὰ τὴν ἀποχωρισθῶ σχεδὸν πλέον. Ἀνέθετα
τὴν ἀβεβαιότητα τοῦ μέλλοντός μας εἰς τὴν Θεῖαν
Πρόνοιαν καὶ τὸν ἔρωτα. Ἐσφράγισα τὴν ἐπιστο-
λὴν καὶ μὲ σιγαλὰ βήματα ἐπλησίασα εἰς τὴν
τὴν θύραν τοῦ δωματίου της. Ἐγονάτισα ἐπὶ τοῦ
κατωφλίου αὐτῆς. Ἐφίλησα τὴν πέτραν καὶ τὰς
σανίδας. Εἰσέφερσα τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ δωμάτιον
κάτωθεν τῆς θύρας καὶ κατεσίγασα τὸν ἐνδόμυχον
λυγμὸν, τὸν πνίγοντά με.

Ὁ φίλος μου ἦλθε, μὲ ἤγειρεν ἐκ τῆς μασχάλης,
μ' ἔλαβε διὰ τοῦ βραχίονος καὶ μ' ἔσυρε. Τὴν στιγ-
μὴν ἐκείνην ἡ Γρατσιέλλα, ἣν ὁ ἔκτακτος οὗτος
θόρυβος ἐτάραξε βεβαίως, ἤνοιξε τὴν θύραν. Ἡ σε-
λήνη ἐφώτιζε τὸ δῶμα. Ἡ δύστηνος πᾶς ἀνε-
γνώρισε τὸν φίλον μου. Ἐτείνε τοὺς βραχίονας, ἀ-

φηκε κρυγὴν φρικὴν καὶ ἔπεσεν ἄψυχος ἐπὶ τοῦ δώματος.

ἤρμησάμεν πρὸς αὐτὴν τὴν ἐπανεφερόμεν ἀναίσθητον ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς. Συνήχθη ἅπασα ἡ οἰκογένεια, τῆς ἔρριψαν ὕδωρ εἰς τὸ πρόσωπον. Ὅλοι ἀνεκάλουν αὐτὴν διὰ τῶν προσφιλεστέρων αὐτῆ φωνῶν καὶ ὀνομάτων. Συνῆλθε δὲ μόνον τῆς φωνῆς μου ἐπακούουσα.

— Τὴ βλέπεις; μὲ εἶπεν ὁ φίλος μου· ζῆ, τὸ κτύπημα ἐδόθη· ἄλλο ἀποχαίρετμα θέλ' εἶσθαι κινδυνωδέστερον τοῦ πρώτου κτύπου.

Ἀπέσπασε τοὺς δύο παγεροὺς βραχιόνας τῆς κόρης ἀπὸ τὸν τράχηλόν μου, καὶ μὲ ἦρεν ἀπὸ τῆς οἰκίας. Μετὰ μίαν ὥραν ἐλαύνομεν ἐν σιγῇ καὶ διὰ νυκτὸς ἐπὶ τὴν ἄγουσαν εἰς Ῥώμην ὁδόν.

KZ'.

Ἄφησα σημειώσεις διαφόρων πόλεων ἐν τῇ ἐπιστολῇ, τὴν ὁποίαν ἔγραψα πρὸς τὴν Γρατσειέλλαν· εὔρον μίαν πρώτην ἐπιστολὴν τῆς εἰς Μιλάνον· Μὲ ἔγραφεν ὅτι σωματικῶς μὲν ἦτο καλὰ, ἀλλ' ὅτι ἔπασχε τὴν καρδίαν, ἀλλ' ὅτι ἐπίστευε τὴν ὑπόσχασίν μου, καὶ μὲ περιέμενε μετὰ πεποιθήσεως περὶ τὸν νοέμβριον . . .

Φθὰς εἰς Λυὼν, εὔρον δευτέραν ἐπιστολὴν αὐτῆς, ταύτην ἔτι πλέον γαλήνιον καὶ μεῖζονα περιέχουσαν ἐλπίδα. Ἡ ἐπιστολὴ περιελάμβανε φύλλα τινὰ ἐρυθροῦ γαροφάλου, τὸ ὁποῖον ἦτο φυτευμένον εἰς γάστραν τινὰ πλησίον τοῦ δωματίου μου, καὶ μὲ ἄνθος τοῦ ὁποίου ἐγόλιζεν ἡ Γρατσειέλλα τὴν κόμην τῆς καθεκάστην κυριακῆν. Μὲ ἔπεμπεν αὐτὸ ἄραγε εἰς ἔνδειξιν ἀναμνήσεώς τινος, ἢ ἦτο περιπαθὲς τι παράπονον ἐκφραζόμενον δι' ἐμβλήματος, ὅπως μὲ ὑπομνήσῃ ὅτι ἐθυσίασε τὴν κόμην τῆς χάριν ἐμοῦ;

Μὲ ἔλεγεν ὅτι ἔπαθε πυρεττόν, ὅτι ἡ καρδία τῆς ἔπασχε πάντοτε, ἀλλ' ὅτι ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἔβελτιούτο ἡ ὑγεία τῆς, ὅτι τὴν ἔστειλαν δι' ἀλλαγὴν ἀέρος καὶ ὅπως ἀναλάβῃ ἐντελῶς εἰς μίαν τῶν ἐξαδέλφων τῆς, ἀδελφὴν τοῦ Κέκου, ἐν τινὶ τοῦ *Βωμέρου* οἰκίας, κόφου ὑψηλοῦ καὶ ὑγιεινοῦ, ἐπικειμένου τῆς Νεαπόλεως.

Ἐκτοτε πέντε μῆνες παρήλθον, χωρὶς νὰ λάβω οὐδεμίαν ἐπιστολὴν. Καθεκάστην ἐνεθυμούμην τὴν Γρατσειέλλαν. Ἡ μελαγχολικὴ καὶ ἐνείδης μορφὴ τῆς μοὶ ἀνεφαίνετο ὡς ἄγλος τις καὶ εὐεῖδη ὡς γλυκεῖα τις ἐπιπληξίς. Ἦγον τότε τὴν ἀγνώμονα ἐκείνην καὶ σκληρὰν ἠλικίαν, καθ' ἣν τὰ ὠραιότερα δῶρα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀγνὸς ἔρωσ, αἱ ἀθῶαι παθήσεις πίπτουσιν ἐπὶ ἄμμου, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὁ ἀνεμος τοῦ κόσμου ἀναρπάζει.

Ἡ Γρατσειέλλα δὲν ἐλησημονήθη μὲν, ἀλλὰ πέπλος τις ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἐν τῇ ζωῇ μου. Ὁ ἔρωσ ἐκεῖνος ὁ θέλων τὴν καρδίαν μου ἐταπεινῶν τὸ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους σέβας μου. Ἡ ἀνάμνησίς τῆς τὴν ὁποίαν μόνον ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῇ ἐρημίᾳ ὑπέθαλλον, ἐν τῷ κόσμῳ μὲ κατεδίωκε σχεδὸν ὡς

τύψις τις συνειδότος. Πόσον ἐρυθριῶ σήμερον ἴσθι ἠρυθρίουν τότε! καὶ πόσον μία μόνη ἀκτίς Ἰχαραῶς ἢ μία σταγὼν τῶν δακρύων τῶν παρθενικῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἦν πολὺ πλέον πολῦτιμος ἢ ὅλα ἐκεῖνα τὰ βλέμματα, ὅλα αἱ θωπεῖαι, ὅλα τὰ μειδιάματα εἰς τὰ ὁποῖα ἤμην ἔτοιμος νὰ θυσιάσω τὴν εἰκόνα τῆς! Ἄ! ὁ ἄνθρωπος, νεώτατος, εἶναι ἀνίκανος ν' ἀγαπᾷ! οὐδενὸς πράγματος γνωρίζει τὴν τιμὴν! Καὶ τότε μόνον γνωρίζει τί θὰ εἴπῃ εὐτυχία, ὅταν τὴν ἀπολέσῃ. . .

Ὁ ἀληθὴς ἔρωσ εἶναι ὁ ὠριμος καρπὸς τῆς ζωῆς. Ἐν τῇ εἰκοσαετῇ ἡλικίᾳ δὲν τὸν γνωρίζομεν, τὸν φανταζόμεθα μόνον. Ἐν τῇ φύσει τῶν φυτῶν, ὅταν ἔρχεται ὁ καρπὸς, τὰ φύλλα πίπτουσιν· ἴσως τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην. Ἐσκέφθην πολλάκις τοῦτο ἀφ' ἧς ἤρχισα ν' ἀριθμῶ λευκὰς τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, καὶ πολλάκις ἤλεγξα ἑμαυτὸν ὅτι δὲν ἐγνώρισα τότε τὴν ἀξίαν τοῦ ἄνθους ἐκεῖνου τῆς ἀγάπης. Ἦμην ὅλος ματαιότης, ἡ δὲ ματαιότης εἶναι ἡ πλέον ἀνόητος καὶ ἡ πλέον σκληρὰ τῶν κακιῶν, καθότι ἕνεκα ταύτης ἐρυθριᾷ τις διὰ τὴν εὐτυχίαν του.

KH'

Ἐσπέραν τινὰ, ἀρχὰς νοεμβρίου, μ' ἐνεχείρισαν, ἐπιστρέφοντα ἀπὸ χορὸν, μίαν ἐπιστολὴν μετὰ πλίκου, τὸν ὁποῖον περιηγητὴς τις ἐρχόμενος ἐκ Νεαπόλεως ἔφερε δι' ἐμέ.

Ἦνοιξα τρέμων τὸν πλίκον. Περιεῖχε ὑπὸ τὸ πρῶτον περίβλημα τελευταίαν ἐπιστολὴν τῆς Γρατσειέλλας, διαλαμβάνουσαν αὐτὰς μόνας τὰς λέξεις·

« Ὁ ἰατρὸς λέγει, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀποθνήσκω. Θέλω νὰ σὲ εἶπω τὸ χαῖρε, πρὶν ἀπολέσω τὰς δυνάμεις μου. ὦ! ἂν ἦσο ἐδῶ θὰ ἔζων! Ἀλλὰ δὲν εἶναι θέλημα τοῦ Θεοῦ. Θέλω σὲ ὀμιλήσει ἐντὸς ὀλίγου καὶ διὰ παντὸς εἰς ὕψους τοῦ οὐρανοῦ. Ἀγάπα τὴν ψυχὴν μου! Θέλει εἶσθαι μετὰ σοῦ δι' ὅλης τῆς ζωῆς σου. Σὲ ἀφίνω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου, κοπέισας μίαν νύκτα διὰ σέ! Ἀφίρωσέ τας εἰς τὸν Θεόν, εἰς τι παρεκκλήσιον τῆς πατρίδος σου, ὅπως ἰδικόν μου τι μείνη πάντοτε πλησίον σου ».

KΘ'.

Ἐμείνα καταβεβλημένος καὶ κρατῶν εἰς χεῖρας τὴν ἐπιστολὴν ἄχρι τῆς πρωίας. Τότε δὲ μόνον ἔσχον τὴν δύναμιν ν' ἀνοιξῶ τὸ δεύτερον περίβλημα. Ἄπασα ἡ ὠραία αὐτῆς κόμη ἦτο ἐν αὐτῷ τοιαύτη, ὁποῖα καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην, ὅτε μὲ τὴν ἔδεξεν εἰς τὴν καλύβην. Φύλλα τινὰ τῆς ἐρείκης ἦσαν εἰσέτι μεμιγμένα μὲ τὰ μαλλία, ὅπως προσεκollήθησαν κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην. Ἐπράξα κατὰ τὴν τελευταίαν εὐχὴν τῆς, ἀλλ' εἰς ἐκείνης τῆς ἡμέρας ὡσεὶ σκιά τις τοῦ θανάτου τῆς διεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου μου καὶ τῆς νεότητός μου.

Δώδεκα ἔτη βραδύτερον ἐπανῆλθα εἰς Νεάπο-

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΙΓΟΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ.

Ἀφιερῶται τῇ φιλομουσῶ Κ. Σ. * * *

Ὦν, ἐζήτησα ἴχνη τινὰ τῆς οικογενείας τῆς καὶ δὲν εἶρον, οὔτε εἰς τὴν Μαργελίναν, οὔτε εἰς τὴν Προκίδαν. Ὁ μικρὸς οἰκίσκος ὁ ἐπὶ τῶν σπιλάδων τῆς νήσου ἦτον ἐρείπιον. Ὁ χρόνος ἐξαλείφει ταχέως ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' οὐδέποτε σβύνει ἀπὸ τῆς καρδίας τὰ ἴχνη τοῦ πρώτου ἔρωτος.

Τάλαινα Γρατσιέλλα! πολυάριθμοι παρῆλθον ἔκτοτε ἡμέραι. Ἠγάπησα, ἠγαπήθην καὶ ἄλλαι ἀκτίνες καλλονῆς καὶ τρυφερότητος ἐφώτισαν τὴν ζοφεράν ὁδὸν τῆς ζωῆς μου καὶ ἄλλων ψυχῶν ἠνεχώθησαν ἐμοὶ, ἀποκαλύπτουσαι εἰς τὴν καρδίαν τῶν γυναικῶν τοὺς πλέον μυστηριώδεις θησαυροὺς τῆς καλλονῆς, τῆς ἀγιότητος, τῆς ἀγνότητος, τὰς ὁποίας διέχυσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τῆς γῆς ὅπως μᾶς δώσῃ νὰ ἐνοήσωμεν, νὰ προαισθανθῶμεν καὶ νὰ ἐπιθυμῶμεν τὸν οὐρανόν. Ἀλλὰ κάμμία τούτων δὲν ἠμαύρωσε τὴν πρώτην τῆς καρδίας μου ὀπτασίαν, καὶ ὅσον πλέον ἐξῆσα, τόσον πλέον ἐπλησίασα πρὸς σὲ διὰ τοῦ νοός. Ἄγνωσ πού ἀναπαύεται ἡ κόνις σου, οὐδὲ ἂν σὲ κλαίῃ τις εἰσέτι ἐν τῇ πατρίδι σου, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς μνήμα σου εἶναι ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐκεῖ ἐνεταφιάσθης ὀλόκληρος. Τὸ ὄνομά σου οὐδέποτε μὲ πλήττει ματαίως τὴν ἀκοήν, καὶ μὲ ἀρέσκει ἡ γλῶσσα ἐν ἧ προφέρεται. Ἰπάρχει πάντοτε εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου θερμὸν δάκρυ, τὸ ὁποῖον ῥέει, σταγῶν πρὸς σταγόνα, καὶ τὸ ὁποῖον λείβεται κρυφίως ἐπὶ τῆς μνήμης σου, ἵνα τὴν ἀνανεώσῃ καὶ τὴν ἀρωματίσῃ ἐντός μου.

Λ'.

Ἡμέραν τινὰ τοῦ ἔτους 1830, εἰσελθὼν τὸ ἐσπέρας εἰς ἐκκλησίαν τινὰ τῶν Παρισίων, εἶδον φερόμενον τὸν νεκρὸν, κεκαλυμμένον ὑπὸ λευκοῦ καλύμματος, κόρης τινός. Ὁ νεκρὸς οὗτος μ' ἀνέμνησε τὴν Γρατσιέλλαν. Ἐκρύβην ὀπισθεν θόλου τινός. Ἐνεθυμήθην τὴν Προκίδα, καὶ ἔκλαυσα ἐπὶ πολλὴν ὥραν.

Ἐστέγνωσαν τὰ δάκρυά μου, ἀλλ' ἡ θλίψις ἡ διελθούσα τὴν διάνοιάν μου κατὰ τὴν σπαραξικάρδιον ἐπέσειν τελετὴν τοῦ θανάτου, δὲν διεσκεδάσθη. Ἐπανῆλθον σιωπηλὸς εἰς τὸν κοιτῶνά μου καὶ ἠύτοσχεδιάσα ἄνευ διακοπῆς καὶ θρηνῶν, τοὺς στίχους τοὺς ἐπιγραφομένους τὸ *Πρῶτον Αἶγος*. Οἱ στίχοι οὗτοι εἰσὶν ὁ φθόγγος, ὃν ἐξησθένησεν εἰκοσιν ἑτῶν χρονικὸν διάστημα αἰσθήματος, ἐξ οὗ ἀνέβλυσε τὸ πρῶτον ρεῖθρον τῆς καρδίας μου. Ἀλλ' αἰσθάνεται τις ἀκόμη εἰς αὐτοὺς τὴν συγκίνησιν ἐνδομύχου ἰνός, ἥτις ἐτραυματίσθη καὶ οὐδέποτε θέλει ἰαθῆ ἐντελῶς. Ἴδου αἱ στροφαὶ αὗται.

Μετὰφρασις * *

Εἰς τὴν πολύφλοισβον ἀκτὴν, ὅπου τῆς Παρθενότητος Ἡ θάλασσα τὰ κυκνὰ κυλεῖ κίματα τῆς,
Κ' ἄρμονικὸν ἀκούεται τὸ κτύπημα τῆς κόπτης, —
Ὁ ξένος διαβάτης
Βλέπει μὲ ὄμμ' ἀτάραχον εἰς τὴν ἀκτὴν πλησίον
Ἐν ἄγνωστον καὶ ταπεινὸν νεάνιδος μνημεῖον,
Ἐφ' οὐ μυρσίνῃ εὐωσμος τοὺς κλώνάς τῆς δὲν ῥίπτει,
Οὐδὲ ἰτέας ἢ σκιά κλαυθμηριζούσης πίπτει.

Αὐτοῦ ἐν μόνον ὄνομα, εἰς θάμνους κεκρυμμένον,
Καὶ ἄγνωστον εἰς τὴν ἠχῶ, ὑπάρχει χαραγμένον.
Ἄλλ' ἂν ἐκεῖ ἐνόητε ὀδίτης σταματήσῃ,
Καὶ νὰ ἰδῇ τὰ γράμματα τοῦ μνήματος ζητήσῃ,
Ὡ! θε νὰ κλαύσῃ νοερῶς τὴν ἀτυχῆ παρθένον
Κ', « ἀπέθανε νέα πολὺ, ἡ τλήμων! » θὰ φωνήσῃ.

Ἀλλὰ πρὸς τί τὸ παρελθὸν αὐτὸ ἀναμιμνήσκω;
Ὡ! ἄς στενάξῃ ὁ βορρᾶς, τὸ κύμ' ἄς ψιθυρίζῃ.
Παρηγορίαν εἰς κλαυθμούς καὶ τέρψιν δὲν εὕρισκω,
Ὁ λογισμὸς μου εἰς γλυκεῖς ὄνειρους πτερυγίζει.

Ἦτον ἐκκαίδεκα ἑτῶν ἀνοιξέως μυρσίναι
Οὐδέποτε ἠγλαΐσαν νεανιδ' ἀβροτέραν,
Οὐδέποτε τῶν σκιερῶν αἰγιαλῶν αἰ δῖναι
Εἰς ὅψιν ἐνωπρίσθησαν αὐτῆς τρυφερωτέραν.
Μόνος ἐγὼ, εἰς τοὺς μυχοὺς εἰσδύων τῆς καρδίας,
Τὴν κόρην βλέπω ὡς νὰ ζῆ, ναί! ὡς νὰ ζῆ ἀκόμα,
Ὅτ' εὐτυχεῖς ἐπλέομεν ὁμοῦ τὰς παραλίας,
Ἡ πρὶ ἐμοὶ ἐν σιωπῇ κ' ἐστάσει καθημένη,...
Εἰς τ' ὄμμα μου ἠτένιζε τὸ ἐνδάκρυ τῆς ὄμμα,
Καὶ ἔφινε τὴν κόμην τῆς ἢ αὔρα νὰ κυμαίνῃ,
Τότ' ἤκουε τὴν εὐφωνον φῶδὴν τοῦ κωπηλάτου,
Τοῦ λέγοντος μὲ πάθησιν ψυχῆς τὰ βάσανά του,
Καὶ τῆς ἐσπέρας ἔπνεε τὴν αὔραν, καὶ τὸν θόλον
Δεικνύουσα τῶν οὐρανῶν γλαυκὸν, ἀκτινοβόλον,
Μοι ἔλεγεν « ὦ! διατί τὰ πάντα λάμπουν τόσον;
Εἰς τὸν αἰθέρα κ' ἐν ἐμοί; ὦ! διατί τὴν δρόσον
Ὅλην αἰσθάνομαι κ' ἐγὼ εἰς τὰ ἐνδομύχά μου;
Πῶς φωτοβάλον βλέπουσι τὸ πᾶν τὰ ὄμματά μου, —
Τὸν οὐρανὸν καὶ τὰς ἀκτὰς, τοὺς κόλπους καὶ τὰ
ἔρη; ... »

Καὶ λέγουσα, τὸν λόγον τῆς διέκοπτεν ἡ κόρη,
Καὶ εἶτα βλέπουσα λαμπρὸν τὸ ὄμμα τῆς σελήνης
Νὰ περιβάλλῃ θάλασσαν καὶ οὐρανὸν καὶ δάσπ,
« Ὡ! ἡ ψυχὴ μου, ἔλεγεν, ὁποίας εὐφροσύνης
Πληροῦται καὶ τὸ στήθος μου ζητεῖ νὰ διασπάσῃ!
Μὴ ἄστρον τι ἠδύφωτον ἀνέτειλε κ' ἐντός μου;
Μὴ διεφώτισ' ἐν ἐμοὶ τὴν πλᾶσιν νέου κόσμου;